

مرکز آموزشی درمانی امیر المومنین (ع)

سیاستهای آموزشی بیمار و همراه

تهیه و تنظیم: مسئول آموزش همگانی

کد برنامه: CT-GC-Pr-۰۲

تاریخ ابلاغ: ۱۴۰۰/۲/۲۸

تاریخ بازنگری: ۱۴۰۰/۲/۶

بیمارستان امیر المومنین (ع) در حال حاضر با بستری بیماران داخلی عمومی و قلب و عروق و آنژیو گرافی و CABG- بیماران ریوی-خونریزیهای گوارشی ، و اعمال جراحی مختلف ، بحران کووید۱۹، به منظور ارتقا سطح سلامت و افزایش آگاهی بیماران مربوط به بیماری خود ، نحوه درمان ، رژیم غذایی در رابطه با بیماری و اقدامات خود مراقبتی در راستای اجرای استانداردهای اعتبار بخشی اقدام به ارائه آموزشهای لازم در حیطه ارتقاء سلامت و نحوه خود مراقبتی نموده است.

هدف کلی: کمک به بیمار به منظور یادگیری مراقبت از خود و پذیرش مسئولیت در زمینه سلامت خود و کاهش سرایت و انتقال بیماری های واگیر دار و ویروسی (کرونا) در سطح جامعه با افزایش سطح آگاهی بیماران و خانواده های آنها

اهداف اختصاصی :

* افزایش اثربخشی آموزش به بیمار در سال ۹۹ از ۷۸ درصد به ۸۰ درصد یا حفظ همان درصد در سال ۱۴۰۰

* افزایش توانمندی بیمار در مراقبت از خود و بهبود کیفیت زندگی بیمار

* کاهش عوارض بیماری، کاهش دوره بستری، کاهش هزینه های درمان

*افزایش کیفیت خدمات بالینی- افزایش رضایتمندی

* آموزشها علاوه بر ارتقا سلامت با تاکید بر ۵ بیماری شایع هر بخش و بیماری کووید۱۹ می باشد

*مشارکت همراه بیماران در امر آموزش در راستای افزایش اثربخشی آموزشها و کاهش میزان ابتلا به کووید۱۹ و کاهش میزان مرگ و میر در کووید۱۹ و خاتمه بحران کووید۱۹ با امر واکسیناسیون همه افراد و آموزش موثر در این راستا .

*ارائه آموزشها در واحدهای پاراکلینیک و ایستگاه ارتقای سلامت، به بیماران سرپایی (آندوسکوپی ، کولونوسکوپی، MRI-CT) و کلینیک تنفسی

روش اجرایی:

۱: مدیر پرستاری فردی را به عنوان سوپروایزر آموزش به بیمار تعیین نموده است .

۲: سوپروایزر آموزش به بیمار از هر بخش یک نفر را بعنوان رابط آموزش به بیمار با ابلاغ از سوی مدیر خدمات پرستاری مشخص کرده است. وظایف رابط آموزش به بیمار به رابطین ابلاغ میگردد .

۳: تیمی متشکل از رئیس بخشها ، مترون، سرپرستاران ، سوپروایزر آموزشی ، مسئول آموزش به بیمار ، رابطین آموزشی و کارشناسان تغذیه و ایمنی به عنوان کمیته آموزش به بیمار تعیین میگردد.

کمیته ها بصورت سه ماهه برگزار میگردد وموارد زیر در این کمیته مورد بررسی قرار میگیرد.

۱: نیاز آموزشی بیمار /همراه در اولین ارزیابی بیمار تعیین می شود . ۲: اولویت بندی نیازهای آموزشی ۳: مشارکت در برنامه ریزی آموزشی (شامل محتوای آموزشی – روشهای آموزشی – امکانات مورد نیاز و ...) بر اساس اولویت های مشخص شده است.

۴: بررسی شاخص اثر بخشی آموزش به بیمار ۵: ارائه اقدامات اصلاحی در جهت بهبود شاخص

نیازسنجی و برنامه ریزی آموزشی

باحضور اعضای کمیته آموزش به بیمار بصورت سالیانه :

نیازسنجی آموزشی انجام می شود.

نیازهای آموزشی بیماران اولویت بندی میگردد.

براساس اولویت های آموزشی برنامه ریزی آموزشی انجام می شود.

اجرا:

- حداقل های موارد آموزشی مورد نیاز بیماران توسط پزشک ،به پزشکان ابلاغ می شود.
- پزشک موظف است حداقل های موارد آموزشی مورد نیاز بیماران (معرفی خود به بیمار ،اطلاعات قابل فهم درباره علل بیماری و نحوه درمان و مراحل و طول احتمالی درمان و پیش آگهی درمانهای جایگزین ، عوارض درمان و یا عدم درمان ، پیش آگهی بیماری ، داروهای مصرفی و عوارض احتمالی ، تغذیه و رژیم درمانی ، خود مراقبتی و بازتوانی) سایر موارد براساس نیاز سنجی آموزش اختصاصی هر بخش در زمان بستری به بیماران را به صورت شفاهی آموزش داده ویا در پرونده ثبت نماید.

- پزشک موظف است در زمان ترخیص آموزشهای لازم را در خصوص میزان و نحوه صحیح مصرف دارو ، تغذیه مراقبتهای لازم در منزل – زمان مراجعه بعدی به پزشک را به صورت شفاهی و قابل درک به بیمار ارائه داده و یا بصورت کتبی نیز در فرم آموزش به بیمار ثبت نموده و به بیمار و همراه تحویل دهد.
- واحد رادیولوژی موظف است برنامه آموزش به بیمار مراجعه کننده به در خصوص آمادگیهای لازم جهت انجام CT مغز سینوس لگن ، شکم ، گردن ، آنژیو ، اوربیت ، فک و صورت ، مهره ستون فقرات ، با و بدن تزریق ، گرافی ، سونوگرافی به صورت شفاهی و پمفلت آموزشی قابل درک به بیمار ارائه داده و بصورت کتبی به بیمار و همراه تحویل دهد .
- واحد آزمایشگاه موظف است آموزش های مورد نیاز در زمینه نمونه خون ناشتا، نمونه ادرار تمیز ، ادرار ۲۴ ساعته نونه مدفوع در غالب دستور العملهای آموزشی در اختیار بیمار یا مراجعین قرار می دهد .
- واحد کنترل عفونت موظف است آموزش در زمینه زخم بستر ، عفونت کاتتر همودیالیز ، در زمینه اتصالات ، مراقبت از سوند فولی ، درز مینه CHEST PHISIO در بیماران تحت ونتیلاتور ، عفونت محل عمل عمل
- واحد تغذیه موظف است آموزش در زمینه رژیم غذایی بیماران دیابتی ، کلیوی ، قلبی ، گوارشی در غالب پمفلت آموزشی و آموزش گروهی در اختیار بیماران و مراجعین قرار می دهد .
- واحد اسکن هسته ای موظف است آموزشها و مراقبتهای قبل و بعد و حین انجام اسکن را به صورت پمفلت های آموزشی در اختیار مراجعین و بیماران قرار می دهد .
- واحد فیزیوتراپی موظف است آموزش ها ی لازم و مراقبتهای لازم بعد فیزیوتراپی را به بیماران ارائه دهد.
- برنامه آموزش چهره به چهره بیماران توسط پرستار بر اساس زمان ارائه آموزش (بدو ورود، حین بستری ، زمان ترخیص) به بخشها ابلاغ می شود.
- برنامه آموزش گروهی بیماران (حین بستری) به تفکیک موضوع و فرد آموزش دهنده به بخش ها ابلاغ می گردد.
- برنامه آموزش همگانی جهت مراجعین به کلینیک بیمارستان امیر المومنین (ع) به صورت سالیانه با توجه به برنامه پزشکان درمانگاه برنامه ریزی شده و در اختیار رابط آموزش درمانگاه قرار داده شده تا طبق تاریخ اجرا گردد .

- آموزش های خود مراقبتی در حین بستری توسط پزشک و پرستار در اختیار بیمار و همراهان بیمار قرار می دهند .
- آموزش های خود مراقبتی در حین ترخیص توسط پزشک و پرستار در اختیار بیمار و همراهان بیمار قرار می دهند و بعد از ترخیص به صورت پیگیری تلفنی جهت بیماران در حال مصرف اسپری و وارفارین و انسولین انجام خواهد شد.
- پرستار موظف است آموزش های بدو ورود را بر اساس موارد ابلاغی به بخش ها انجام دهد و در گزارش بدو ورود بیمار ثبت نماید.
- پرستار موظف است در ارزیابی اولیه ، نیازهای آموزشی بیمار را شناسایی کرده و در گزارش پرستاری ثبت نماید.
- پرستار موظف است آموزشهای لازم را بصورت چهره به چهره به بیمار ارائه دهد و پمفلتهای مربوطه را به بیمار تحویل دهد و موارد آموزش داده شده را در گزارشهای پرستاری ثبت نماید.
- کلاسهای آموزش گروهی (در بحران کوید بیشتر به صورت مصاحبه و آموزش فرد به فرد صورت می گیرد) توسط رابط آموزش به بیمار / کارشناس تغذیه / کارشناس بهداشت / کارشناس ایمنی / سوپروایزر کنترل عفونت طبق تقویم آموزشی برگزار میگردد.
- پرستار ترخیص کننده آموزشهای عمومی و خود مراقبتی زمان ترخیص که شامل پمفلت بیماری مربوطه - رژیم غذایی - زمان مراجعه بعدی - علائم هشدار و ... را به بیمار به صورت گفتاری و نوشتاری قابل فهم به بیمار و همراهان ارائه می دهد و در گزارش پرستاری ثبت میکند و فرم آموزش به بیمار حین ترخیص را تکمیل میکند. و شماره تماس تلفن گویای بیمارستان را جهت بیماریهای آسم ، ام اس ، سرطان و دیابت ، سل ، فشارخون ، سکت قلبی، و خونریزی های دستگاه گوارش، سکت مغزی، و نارسایی کلیه ، آسم و اکسیژن تراپی را در اختیار بیماران قرار دهد تا پس از ترخیص در منزل نیز بتوانند اطلاعات مورد نیاز را کسب کنند .
- رابط ایستگاه ارتقای سلامت، فیلم های آموزشی را جهت استفاده بیماران ترخیصی در ایستگاه ارتقای سلامت و رابط آموزشی در درمانگاه در ساعت های خاص پخش نماید.
- چک فرم های آموزش به بیمار در پرونده های ترخیصی توسط مسئول آموزش به بیمار و ثبت در جدول جمع بندی فرم آموزش به بیمار
- بازنگری پمفلت های رایج بخش و ارائه پمفلت های کوید ۱۹ و بحران کوید

ارزشیابی و بازنگری

- اثربخشی آموزش به بیمار بر اساس برنامه آموزشی ابلاغی به تفکیک هر بخش بصورت ماهانه (۱۰٪ بیماران ترخیصی) محاسبه میگردد. و تعداد آن به به رابطین آموزش به بیمار ابلاغ شده است .
- بر اساس ارزیابی نظارت مستمر ماهانه شاخص اثر بخشی آموزش به بیمار توسط سوپروایزر آموزشی، سوپروایزر آموزش به بیمار از طریق باز دید های سر زده و ارزیابی اثر بخشی بصورت فصلی محاسبه میگردد.
- نتایج حاصل از اثر بخشی آموزشی توسط سوپروایزر آموزش به بیمار به مدیر پرستاری ارائه میگردد.
- مدیر پرستاری با هماهنگی سوپروایزر آموزشی و سوپروایزر آموزش به بیمار پس از تجزیه و تحلیل شاخص ها نتایج را در کارگروه آموزش به بیمار مطرح تا تصمیم گیری های لازم در خصوص ارتقاء شاخص انجام گیرد.

حوزه های آموزش به بیمار عبارتند از :

الف: آموزشهای بدو ورود

در این بخش اطلاعاتی که بیمار در شروع بستری در مورد بخش ، تیم درمان ، نکات بهداشتی ، مقررات بیمارستان ، بیمه های طرف قرارداد و ... باید بداند ارائه می گردد. این آموزشها شامل

عنوان	فرد آموزش دهنده	روش آموزش	وسیله کمک آموزشی
معرفی بیمه های طرف قرارداد- تعرفه ها- هزینه های درمان	منشی بخش	چهره به چهره	پمفلت راهنمای مراجعین
آشنایی با پزشک معالج ، پرستار، کمک پرستار و سایر ارائه دهندگان خدمت	پرستار	چهره به چهره	
آشنایی با مقررات بخش ، نکات ایمنی (در خصوص نگهداری ونحوه و علت استفاده از دستبند شناسایی بیمار، بالابودن بد ساید در زمان خواب ، زنگ احضار پرستار، ساعات ویزیت پزشکان ، ساعت سرو غذا ، بهداشت فردی ، دفع صحیح پسماندها)	پرستار	چهره به چهره	

پمفلت	چهره به چهره	پرستار	ارائه پمفلتهای ارتقاء سلامت (فشار خون، دیابت ، سیگار ، پیشگیری از سرطان، سبک زندگی سالم ، چاقی)
-------	--------------	--------	---

ب: آموزشهای حین بستری:

عنوان	فرد آموزش دهنده	روش آموزش	وسیله کمک آموزشی
افزایش آگاهی بیماران در مورد عوارض احتمالی سیر بیماری و روش برخورد با عوارض	پرستار	چهره به چهره	پمفلت
آموزش در مورد پوزیشن مناسب بیمار در بستر با ذکر دلایل	پرستار	چهره به چهره	
آموزش در زمینه محدوده /محدودیتهای فعالیت فیزیکی با ذکر دلایل	پرستار	چهره به چهره	
آموزش در مورد نحوه مراقبت از خود و مدیریت درد	پرستار	چهره به چهره	
مراقبت /محدودیت های حرکتی با ذکر دلایل	پرستار	چهره به چهره	
آموزش موارد بر اساس نیاز سنجی آموزشی اختصاصی هر بخش	پرستار	چهره به چهره	

ج: آموزشهای پس از ترخیص

این آموزشها در زمان ترخیص توسط پزشک و پرستار ارائه میگردد.موارد شامل:

- آموزشهای لازم در مورد نحوه صحیح مصرف داروها
- تغذیه و رژیم درمانی
- محدوده /میزان فعالیت ها فیزیکی
- برنامه باز توانی و مراقبتهای توان بخشی
- علایم نشانه های مهم تهدید کننده برای مراجعه فوری به اورژانس بیمارستان یا درمانگاه

- سایر موارد به تشخیص پزشک معالج
- آموزش به بیمار در مورد نتایج معوقه احتمالی
- زمان و نحوه مراجعه به درمانگاه / بیمارستان

سوپروایزر آموزش به بیمار

تایید کننده : لیلا حاجیان

